

1978 | ION GRIGORESCU | Despre Expoziția STUDIUL 1

Revista ORIZONT, Timișoara, 19.04.1978

Înainte de a lucra la organizarea expoziției, știam, colectivitatea de artiști nu este unită. Totuși, mi s-a dovedit că modul de lucru (hârtii cu notițe, idei, desene mici) e surprinzător de asemănător (note cu data gândurilor, deci ideea de urmări dezvoltarea). Apoi, în ciuda diferențelor aparente dintre stiluri, am găsit foarte multe puncte comune.

UNU. Casa și grădina - spații estetice. Ecuația: sufletul nostru = cantitatea de verdeață consumată (citat din Bertalan). O pernă în putrefacție, cu pământ, cuie, din care ies lujeri de fasole și mor de pe urma consumului. Planta, spațiul, sistem galactic prin armonie (seria Fibonacci și numărul de aur), ajunge spațiul dorință.

DOI. Universul văzut de Bitzan. Aparent farsă de hartă, râuri confundate cu lanțuri de munți și cu granițele. Spiralele scrisului. Roza vânturilor egal avion, egal om cu brațele și picioarele în extensie de zbor, apoi diviziunea totală a spațiului în unități. Și în colțul hârtii reîntâlnim, dintr-o miniatură persană, colată, dorința. O servitoare aduce cafeaua, o femeie cântă la un instrument cu coarde, perle la gâtul stăpânei, pomul înflorit pe fereastră.

TREI. Floarea, secțiune prin ea, viziunea în diagonală, aeriană, deci tot univers, centru și învelirea centrului în petale (Alin Gheorghiu).

PATRU. Germenele cunoașterii al lui Tăutu. Fusul, o fasole uriașă, ochiul, ecloziunea oului.

CINCI. Spiralele creșterii, cu intrare și ralanti spre centru, la Bernea. Zborul ciocârlilor, Dealul, jumătate de ochi. La fel de avântați în sus norii. La fel, liniile geologice de spargere. Zonă de amestec pământ-roci sparte. Deci presupunerea că centrul, baza pământului e moale și uniformă, placentară, provenită din dorință.

ȘASE. La Mircea Teodorescu, vioara și f-urile ei repetă spiralele, cercul ovoidul, universul rezonant, vibrat. Problema rezonanței din cauza energiei câmpului și a modulului lui Boambeș. Atomi, molecule. La Mircea Teodorescu, un lucru în plus. Vioara are trei axe reunite, unde s-ar întâlni, prelungite, corzile. Este modelul nașterii, al renașterii formelor. Vezi

ȘAPTE. Trei în unu, de Gh. Berindei.

1978 | ION GRIGORESCU | Despre Expoziția STUDIUL 1

Revista ORIZONT, Timișoara, 19.04.1978

OPT. Turbionul creațional. Elicoidul, săgeată spre infinit, la Adina Caloenescu. La Horia Mihai, calculul de unități, cu numere simple, naturale. Finitul, octogonul lui Paul Gherasim. De aici, foarte repede ajungem la

NOUĂ: „se poate găsi o curbă a gradientilor, optimă pentru a construi un om, de portret" (Șerban Epure). Deci Golemul. Omul din argilă și, astfel, revenim la Bernea. Aici se apropie cuptorul ceramic al lui Flaviu Dragomir.

ZECE. Caietul lui de experiențe, oră cu oră, care-l duce la o încifrare aproape totală a semnelor de care se servește. Vezi și la Boambeș; codurile cu cheie, vezi la Bitzan, litere fără coduri. La fel,

UNSPREZECE. Mursa.

DOISPREZECE. Cuptorul-catedrală, cuptorul cosmic, creațional, la Tiberiu Marianov.

TREISPREZECE. „Absida" lui Marin Gherasim, căptușită cu zgură de argint și aur. Zgura de litere arse a lui Ioan Mursa. „Bolta" lui Paul Gherasim, ca formă. Calota derivată din cub, ținută pe cub. Formă de vatră. Și ca sursă de lumină. Căci cuptorul, sursă de lumină, arde culorile până la negru. (Mursa).

PAISPREZECE. Arde (Decebal Nițulescu, „Cerc cromatic", Ion Nicodim, „Curcubeu pe câmp"). Toate pe forma bolții cuptor. Culori, lumini amestecate chimic. În fine, rolul spectrului cromatic, difracția, la Kancsura. La fel,

CINCISPREZECE, scaunul-tron, al lui Marin Gherasim. Forma lucrării lui Mereuță.

ȘAISPREZECE. Rolul jucat de chimie și fizică, în special de chimia fizică, apare inițial la Mereuță, unde, într-un atelier de chimist, se văd sticle pe foc, ferestre, fulgere, mașina cu platină sau foițe de aur și periuțe metalice, mașina Wimshurst. Sferele de oțel sau cărbunii din care vor țâșni fulgere, becuri cu filament și, în fine, un humanoid și două păsări, poate din sticlă, simbol al sufletului separat de humanoid. Bucătării la Grigorescu Ion, la care se poate adăuga: lentila cu care fotografiază este un produs de cuptor.

ȘAPTESPREZECE. Instalații pentru sugestionat ploaia, pentru memorare, pentru OM, concepute ca un motor (vezi bujiile, ghidonul, șenilele etc.), preocupare

1978 | ION GRIGORESCU | Despre Expoziția STUDIUL 1

Revista ORIZONT, Timișoara, 19.04.1978

existentă și la Traian Bădulescu. Moduri de mișcare noi pentru lumea vie. Matei Lăzărescu duce mai departe similitudinile. Deci

OPTSPREZECE. Corpul omului este egal cu spațiul, cu universul (la fel și la Doru Covrig), egal cu turbionul, egal cu divizarea atomică hexagonală (păpădia străbătând aerul, sau bătută de vânt). Se anunță acum alte consecințe. Diviziunea Atomică. La Gabrea,

NOUĂSPREZECE, Ionas feminin, Ionas masculin.

DOUĂZECI. Paricidul, lupta cu sine, cu destinul, intradiviziunea pe sine. Adică desfacerea sa în două, la Grimalschi. Idolul feminin. Femeia, spațiul, groapa, Bărăganul, în lucrările lui Aurel Bulacu. Tot intradiviziunea, la Geta Brătescu. Mâna feminină, mâna mecanism, mâna păianjen, plantă și, invers, la Wanda Mihuleac, peisajul casă, panoramic. Apoi ghemul, la Decebal Scriba, ghemul univers, centru al unui sistem planetar. Nodul, contopire, îmbrățișare. Ionas — reînțoarcere în mamă, în perimetru, incintă.

DOUĂZECI ȘI UNU. Studii morfologice. Se vede vertebra în studiul lui Sorin Dumitrescu. De altfel, el anunță trecerea de la topografie la ideografie, deci la imaginea schemă.

DOUĂZECI ȘI DOI. Festivități ale agriculturii, dacă am mări imens „Wagen”-ul alegoric al lui Stephan Jäger, am retrăi grădina lui Alin Gheorghiu, Bertalan și Ana Lupaș, în special. În jurul lui Jäger se grupează imediat (dacă judecăm ca până acum) peisajele lui Hoeflich, Mărgineanu, Almășanu, Crețu-Orăvițan.

DOUĂZECI ȘI TREI. Cap de pod final al atitudinii inițiale (Bertalan). Este tandrețea extraordinară, împăcarea extraordinară cu natura, a lui Catul Bogdan. Sensul cel mai de nepătruns al întregii expoziții e microscopica sa natură moartă, cu paleta de pictură așezată vertical, ca pentru „ATENȚIE!”, prelungire a mâinii stângi, oglindă feminină, anima, „nești-utul”.

DOUĂZECI ȘI PATRU. MULTIVISION 1, film alb-negru DS/8, 13 min. Bertalan-Flondor-Tulcan-Ilica. „Două aparate cu proiecție încrucișată. Simultan. Planul a devenit insuficient. Am vrut să folosim aerul. Prin reverberație vizuală imaginile primesc calitatea de mediu. Ne aflăm în prezența tridimensională a unor mișcări, lumini, întâmplări, gânduri”.